

Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst

AAN: De belangenverenigingen van militairen
toegelaten tot de Bijzondere Commissie
van Overleg Militairen Landmacht (BCKL)

De voorzitter van het overleg met de BCKL,
generaal-majoor P.G.J.M. Nijhout

Bijlagen

2	belangenver. dd. 27-12-1988	<u>AAC/89.044</u> AAC.20	7 februari 1989
---	--------------------------------	-----------------------------	-----------------

Onderwerp

Geschil inzake wijziging RIDKL
art 36 en niet toepasbaarheid
art 24 Regeling Onderdeels Overleg-
organen (OOO'n)

De belangenverenigingen van militairen, toegelaten tot de Bijzondere Commissie Overleg Militairen Landmacht (BCKL), hebben op 27 december 1988 een in het overleg met de BCKL gerezen geschil inzake een voorgenomen wijziging van art. 36 van het Reglement Inwendige Dienst Koninklijke Landmacht (RIDKL) alsmede het niet van toepassing verklaren van art 24 Regeling Onderdeels-overlegorganen op grond van artikel 24b Besluit Georganiseerd Overleg Militairen (BGOM) aan de Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst ter advisering voorgelegd.

De adviesaanvraag, de daarbij behorende toelichting en de reactie van de voorzitter van het overleg met de BCKL zijn bij dit advies gevoegd en maken daar als zodanig deel van uit. Op grond van hogergenoemde en overige aan de commissie ter beschikking staande documenten, alsmede naar aanleiding van hetgeen uit de op 2 februari 1989 gehouden hoorzitting is gebleken, heeft de commissie het navolgende overwogen.

Op 10 juni 1988 is vanwege de Staatssecretaris van Defensie ter behandeling aan de leden van de Centrale Commissie voor Georganiseerd Overleg Militairen een brief aangeboden waarin een aantal door de staatssecretaris overgenomen beleidsaanbevelingen wordt vermeld inzake maatregelen ter voorkoming en bestrijding van geweld in de krijgsmacht. Daarbij wordt aangekondigd dat een aantal maatregelen dienaangaande op verschillende niveaus in het Georganiseerd Overleg zal worden besproken.

hogergenoemd onderwerp in een brief tot zijn onder-commandanten. Daarbij kondigt hij ondermeer de herinvoering van de weekfunctie van de onderofficier van compagniesdienst aan, waarbij hij vermeldt dat hij de Directeur Personeel der Koninklijke Landmacht (DPKL) heeft verzocht een voorstel daartoe aan de orde te stellen in het overleg met de BCKL.

Op 18 augustus 1988 verklaart de staatssecretaris van Defensie in het CGOM dat de verschillende onderwerpen m.b.t. het onderwerp "geweld in de krijgsmacht" in de BC's van de krijgsmachtdelen ter sprake zullen komen, daar op die plaats uitvoering aan genoemde aanbevelingen zal moeten worden gegeven.

De commissie constateert dat achtereenvolgende malen door DPKL in het overleg met de BCKL een wijziging van art. 36 RIDKL aan de orde is gesteld. Dit overleg leidde tot bijstelling van het oorspronkelijke voorstel, doch deze kon overigens niet de instemming van de leden van de BCKL verkrijgen.

De commissie is van oordeel dat het tot de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de Bevelhebber der Landstrijdkrachten behoort maatregelen te treffen die het functioneren van de Koninklijke Landmacht en hen die daarin werkzaam zijn, kunnen bevorderen. Waar in het onderhavige geval maatregelen aan de orde zijn, die rechtstreeks voortvloeien uit door de Staatssecretaris van Defensie geaccepteerde beleidsaanbevelingen tot beperking van geweldsdelicten in de krijgsmacht en deze maatregelen geschieden in de vorm van een wijziging RIDKL, deelt de commissie het BLS-standpunt niet dat louter gesproken kan worden van een ordemaatregel.

In tegenstelling tot de uitwerking van andere genoemde beleidsaanbevelingen op dit terrein heeft de (her)invoering van de functie van onderofficier van de week weliswaar het oogmerk van een verbetering van de ordehandhaving, maar die is uitgewerkt in een maatregel, waarvan de uitvoering gevormd wordt door een aantal rechtspositionele voorschriften.

Op grond van artikel 19 lid 1 BGOM dient over de wijziging van artikel 36 RIDKL naar het oordeel van de commissie dan ook formeel overleg te worden gevoerd in de Bijzondere Commissie Koninklijke landmacht en is dit door de staatssecretaris als zodanig ook toegezegd. Daarbij zijn niet de beleidsuitgangspunten of politieke merites van het voornemen tot herinvoering van genoemde functie door BLS op zichzelf onderwerp van overleg. Het voornemen tot herinvoering -met inbegrip van de eventueel daarvoor bestaande alternatieven - dient in het overleg echter wel ter sprake te kunnen komen teneinde een redelijke beoordeling van de personele aspecten door de belangenverenigingen van militairen mogelijk te maken.

Met inachtneming van art. 24b BGOM stond het beide partijen dan ook vrij tot de conclusie te komen dat het gevoerde overleg niet tot overeenstemming leidt. Een eenzijdige vaststelling vanwege de overheid van de beoogde maatregel is in tegenstelling tot het in de BCKL door de

Ten aanzien van het generale karakter van de beoogde maatregel merkt de commissie op dat het tot de bevoegdheden van de Staatssecretaris van Defensie behoort - na overleg met de BCKL - te bepalen dat de betreffende dienst bij alle onderdelen van de Koninklijke Landmacht dient te worden uitgevoerd. Daarbij gaat de commissie ervan uit dat het door de Bevelhebber der Landstrijdkrachten gehanteerde beleidsuitgangspunt terzake van de continuïteit als beleidsuitgangspunt van de Staatssecretaris van Defensie geldt.

De commissie stelt vast dat het uitbrengen van advies over de beoogde maatregel op grond van artikel 24 Regeling Onderdeelsoverlegorganen slechts tot de bevoegdheid van bedoelde organen moet worden gerekend indien maatregelen aan de orde zijn, welke de lokale commandant bevoegd is te treffen. Waar het tot de bevoegdheid van de Bevelhebber der Landstrijdkrachten moet worden gerekend om op basis van art 36 lid 5 te bezien of en in hoeverre afwijkingen in de duur van de uitvoering van de onderhavige dienst kan worden toegestaan en de bevelhebber zich op grond van de gewenste continuïteit op het standpunt stelt dat afwijkingen slechts in zeer bijzondere gevallen kunnen worden toegestaan, overstijgt dit uitgangspunt de bevoegdheid van de lokale commandant.

Nu de lokale commandant ter zake geen ruimte tot het treffen van afwijkende maatregelen heeft, kan aan het OOO ook geen adviesrecht worden toegekend.

Wel meent de commissie - waar het hier een maatregel betreft die betrekking heeft op de veiligheid, de gezondheid en het welzijn in verband met de arbeid in het onderdeel, alsmede een aangelegenheid met betrekking tot het woon-en leefklimaat bij het onderdeel, het zinvol zou zijn om de OOO'n op kazerne-niveau bij de in de hoorzitting aangekondigde evaluatie te betrekken, teneinde de implementatie van de algemene regeling op het lokale niveau op haar effectiviteit te kunnen beoordelen.

De commissie beschouwt de wijziging van een dag- in een weekfunctie niet als te behoren tot de maatregelen waaraan andere dan de reeds bestaande compensatieregelingen zouden moeten worden toegekend. De argumentatie van de zijde van de belangenverenigingen ten aanzien van zowel de taakverzwaring als de sociaal-maatschappelijke gevolgen gaat voorbij aan het feit dat de ruimere inzetbaarheid van de militair een van de onderdelen vormt van de specifieke functie waaraan een militair thans reeds bijzondere aanspraken ontleent.

De commissie adviseert - het bovenstaande in aanmerking genomen - het overleg over genoemde maatregel te hervatten.

's-Gravenhage, 7 februari 1989,
De Advies- en Arbitragecommissie Rijksdienst,

Prof.dr. W. Albeda
- voorzitter

Th.H.Dragt
- secretaris

H.J.L. Vonhoff
- lid

C. van der Kun
- bijzonder lid

Dr. Th.A.M. van der Horst
- lid

Drs. J.W. Wiggers
- bijzonder lid